

Загальна семіотика психічних розладів

План

1. Етіологія та патогенез психічних розладів.
2. Поняття симптому і синдрому.
3. Рівні психічних розладів.
4. Методи патопсихологічної діагностики.

Етіологія (причини виникнення)

ендогенні

екзогенні

психогенні

*Деякі автори виділяють ще
соматогенні*

Патогенез

(механізм розвитку хвороби)

Етапи перебігу захворювання:

1. Дебют
2. Ініціальний етап
3. Етап розгорнутої клінічної картини
4. Етап стабілізації
5. Вихід з хвороби

Особливості перебігу психічних захворювань:

1. Злоякісний, безперервний, з утворенням на виході глибокого дефекту психічної діяльності.
2. Нападоподібний, перебіг з зсувами.
3. Млявий перебіг.
4. Періодичний.

Симптом – це строго фіксований за формою *опис ознаки*, що співвідноситься з певною патологією.

СИМПТОМИ:

Позитивні
(продуктивні,
плюс-симптоми)

Негативні
(дефіцитарні,
мінус-симптоми)

**Синдром – сукупність симптомів,
пов'язаних патогенетично.**

Симптоми у синдромі поділяються на:

**Обов'язкові
(провідні)**

Додаткові

Факультативні

Синдроми

за ступенем завершеності:

- Розгорнуті
- Абортивні

за ступенем розвитку:

- Пароксизмальні
- Не пароксизмальні

Рівні психічних розладів

Психотичний (психози)

- груба дезінтеграція психіки;
- некритичність;
- нездатність доволіно керувати собою, діями.

Непсихотичний (неврози)

- адекватність психічних реакцій за змістом;
- збереження критичності;
- обмежена здатність регулювати свою поведінку у відповідності з законами психології, суспільства, природи.

Методи патопсихологічного дослідження

1. Основні:

- спостереження
- експеримент

2. Допоміжні:

- метод клінічної бесіди
- тестовий метод
- метод вивчення продуктів психічної діяльності хворих

- **Спостереження** – метод, який полягає в цілеспрямованому, обумовленому завданням навмисному сприйнятті психічних явищ та з'ясуванні їх смислу.
- **Експеримент** – це організована дослідником взаємодія між досліджуваним і експериментальною ситуацією з метою встановлення закономірностей цієї взаємодії.

Види експерименту:

1) природний;

2) лабораторний.

- **Метод клінічної бесіди** – полягає в аналізі факторів психічної діяльності людини, зібраних в процесі безпосереднього контакту лікаря з хворим.

Вимоги до клінічної бесіди

1. Слід попередньо намітити ціль та основні питання бесіди.
2. Формулювання питань повинні бути зрозумілі хворому.
3. Повинна бути невимушена обстановка, яка буде сприяти щирим відповідям хворого.

В процесі бесіди з хворим лікар збирає анамнестичні відомості і скарги хворого.

Анамнез (з грец. – спомин, нагадування) – це сукупність відомостей про попередній стан хворого, які збирають для встановлення діагнозу.

Анамнез поділяється на:

- *Анамнез хвороби*
- *Анамнез життя*

Крім того, анамнез поділяється ще на

- *суб'єктивний анамнез*
- *об'єктивний анамнез.*

- **Тестовий метод (тест)** – це спеціальне завдання або набір завдань, які дають можливість швидко оцінити психічне явище або рівень його розвитку, і досліджуваного.
- **Метод вивчення продуктів психічної діяльності хворих** – це метод психологічного дослідження, який спрямований на збір, систематизацію, аналіз та тлумачення продуктів діяльності хворої людини.

Література

- Максименко С. Д. Патопсихологія: Навч. посіб. / С. Д. Максименко – К.: КММ, 2010. – 208 с.
- Мартинюк І. А. Патопсихологія: Навч. посіб. / І. А. Мартинюк – К.: Центр учбової літератури, 2008.
- Мар'єнко Б. С. Основи психопатології. / Б. С. Мар'єнко. – Львів: Видав. центр ЛНУ, 2006.
- Психіатрія і наркологія : підручник / В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : ВСВ "Медицина", 2015. – 512 с.